

ONESQA

ฉบับร่าง

ตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก รอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓)

ระดับอุดมศึกษา

สำหรับประเมินสถานศึกษาทุกประเภท ทุกสังกัด

ที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี/โท/เอก

ประชาพิจารณ์

ครั้งที่ ๑	วันที่ ๗-๘ พ.ย. ๒๕๕๖	ณ ไบเทค บางนา กรุงเทพมหานคร
ครั้งที่ ๒	วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๒๕๕๖	จ.หนองคาย
ครั้งที่ ๓	วันที่ ๒๐ ธ.ค. ๒๕๕๖	จ.ตรัง
ครั้งที่ ๔	วันที่ ๑๗ ม.ค. ๒๕๕๗	จ.พะเยา
วันสิ้นสุดการรับข้อเสนอแนะ	วันที่ ๓๑ ม.ค. ๒๕๕๗	

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา

คำนำ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อว่า สมศ. จัดตั้งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ หมวด ๖ ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการ ประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของ สถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ

สมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๔๘) โดยไม่มีการตัดสิน ผลการประเมิน แต่เป็นการประเมินเพื่อยืนยันสภาพจริงของสถานศึกษา ขณะเดียวกันถือเป็นการสร้างความ เข้าใจกับสถานศึกษา เพื่อให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๓) เป็นการประเมินตามวัตถุประสงค์ของ สมศ. ที่ระบุไว้ใน พระราชกฤษฎีกาของการจัดตั้ง สมศ. โดยนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกมาใช้ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา และการประเมิน คุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๘) เป็นการประเมินเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบมากกว่ากระบวนการโดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละ สถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ซึ่งจะดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ สมศ. ได้พัฒนา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกให้มีความเชื่อมโยงกับการประเมินคุณภาพภายนอกสาม เพื่อไม่เป็นภาระกับสถานศึกษา โดยยังคงใช้ตัวบ่งชี้ ๓ มิติ (Three Dimensional KPIs) คือ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และตัวบ่งชี้มาตรฐานการส่งเสริม โดยมุ่งประเมินผลผลิตและผลกระทบตามพันธกิจ ของสถานศึกษาเป็นหลัก เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามความมุ่งหมายและหลักการที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป้าหมายยุทธศาสตร์ การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง และหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพภายนอกที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการศึกษา ของประเทศในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการเข้าสู่สากลต่อไป

(ศาสตราจารย์ ดร.ชัยณรงค์ พรุ่งโรจน์)

ผู้อำนวยการ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

๘ พ.ย.๕๖

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีพันธกิจแห่งกฎหมายตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนี้

- ๑) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก ที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
- ๒) พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก
- ๓) ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก
- ๔) กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองได้
- ๕) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการพัฒนาและฝึกอบรม และสนับสนุนให้องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๖) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๖ กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษา ความว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

มาตรา ๔๙ ความว่า “ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน”

พระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๔๓

มาตรา ๗ ความว่า “ให้สำนักงานมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ”

มาตรา ๘ ความว่า “เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่หลัก ดังนี้

- ๑) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก กำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด
- ๒) พัฒนามาตรฐานและเกณฑ์สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก
- ๓) ให้การรับรองผู้ประเมินภายนอก
- ๔) กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอก รวมทั้งให้การรับรองมาตรฐาน ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอกสำนักงานอาจดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเองก็ได้
- ๕) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอก จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพหรือวิชาการ เข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกอบรมผู้ประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๖) เสนอรายงานการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และสำนักงบประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายทางการศึกษา และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา รวมทั้งเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน”

ดังนั้น จึงได้มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ที่มีฐานะเป็นองค์การมหาชนขึ้น โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ “เพื่อทำหน้าที่พัฒนา เกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและหลักการ และแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ”

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (๒๕๕๒-๒๕๖๑)

วิสัยทัศน์ : “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ”

หลักการที่สำคัญ :

การสร้างคุณภาพและเนื้อหาในการศึกษา

การสร้างโอกาสและการเข้าถึงการศึกษา

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม

จุดเน้นของการปฏิรูป :

พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้

โอกาสทางการศึกษา เปิดโอกาสให้คนไทยเข้าถึงการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม

คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ :

คุณภาพคนไทยยุคใหม่

คุณภาพครูยุคใหม่

คุณภาพแหล่งเรียนรู้/สถานศึกษายุคใหม่

คุณภาพการบริหารจัดการใหม่

เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

๑. คนไทยและการศึกษาไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล
๒. คนไทยใฝ่รู้ : สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการอ่าน และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
๓. คนไทยใฝ่ดี : มีคุณธรรมพื้นฐาน มีจิตสำนึกและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม มีจิตสาธารณะ มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย
๔. คนไทยคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ : มีทักษะในการคิดและปฏิบัติ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแข่งขัน

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

หมวด ๓ การประกันคุณภาพภายนอก

ข้อ ๓๗ กำหนดให้การประกันคุณภาพภายนอกคำนึงถึงจุดมุ่งหมายและหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (๒) ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม และโปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้
- (๓) สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน
- (๔) ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- (๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวย องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
- (๖) ความเป็นอิสระ เสรีภาพทางวิชาการ เอกสิทธิ์ ปรึชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

ข้อ ๓๘ กำหนดให้ สมศ. ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้ คือ

- (๑) มาตรฐานที่วัดด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา
- (๒) มาตรฐานที่วัดด้วยการบริหารจัดการศึกษา
- (๓) มาตรฐานที่วัดด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- (๔) มาตรฐานที่วัดด้วยการประกันคุณภาพภายใน

หลักการ

สมศ. มีแนวคิดและหลักการในการประเมินคุณภาพภายนอกตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ความมั่นใจว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันไม่ว่าจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตาม โดยมีระบบการประกันคุณภาพเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

หลักการของการกำหนดตัวบ่งชี้รอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓)

- ๑) อิงการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ตัวบ่งชี้ ๓ มิติ คือ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม
- ๒) ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓
- ๓) ประเมินผลผลิตและผลกระทบตามพันธกิจของสถานศึกษาเป็นหลัก
- ๔) ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์มากกว่าเอกสาร
- ๕) ให้มีความเหมือนและเชื่อมโยงระหว่างการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

มิติที่ ๑ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน เป็นตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์ และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

มิติที่ ๒ ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ เป็นตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่น ที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและต้นสังกัด

มิติที่ ๓ ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม เป็นตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและสภาพปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม และแก้ปัญหาสังคมของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน

กรอบตัวบ่งชี้รอบสี่

กรอบตัวบ่งชี้รอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓)

กำหนดตัวบ่งชี้ จำนวน ๒๐ ตัวๆ ละ ๕ คะแนน รวม ๑๐๐ คะแนน โดยเชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้รอบสาม

กำหนดด้านที่เกี่ยวข้อง ๗ ด้าน คือ

- ๑) ด้านคุณภาพศิษย์ ๔ ตัวบ่งชี้ ๒๐ คะแนน
- ๒) ด้านคุณภาพครู/อาจารย์ ๔ ตัวบ่งชี้ ๒๐ คะแนน
- ๓) ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถานศึกษา ๔ ตัวบ่งชี้ ๒๐ คะแนน
- ๔) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม ๒ ตัวบ่งชี้ ๑๐ คะแนน
- ๕) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ๒ ตัวบ่งชี้ ๑๐ คะแนน
- ๖) ด้านอัตลักษณ์/เอกลักษณ์ ๒ ตัวบ่งชี้ ๑๐ คะแนน
- ๗) ด้านมาตรการส่งเสริม ๒ ตัวบ่งชี้ ๑๐ คะแนน

ขั้นตอนการพัฒนาตัวบ่งชี้

คณะกรรมการบริหาร สมศ. ได้มีมติเห็นชอบกรอบการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓) เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ตามที่สำนักงานได้ศึกษาและวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่ผ่านมา เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแต่ละตัวบ่งชี้ และพิจารณาผลการประเมินในภาพรวมของสถานศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ให้สามารถประกาศให้สถานศึกษาได้รับทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ ปี

คณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ได้นำกรอบการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหาร สมศ. มาพัฒนาตัวบ่งชี้ให้มีความเหมาะสมกับการจัดการศึกษา ระบบการประกันคุณภาพภายใน และบริบทของสถานศึกษาในแต่ละระดับ

คณะทำงานพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งเป็นผู้แทนของคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาแต่ละชุด ประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ โดยมีการจัดการประชุมปฏิบัติการทั้งในและนอกสถานที่มาอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงและหน่วยงานสำคัญ ได้ให้ความร่วมมือในการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก โดยการจัดประชุมหารือร่วมกัน ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ และมอบหมายให้ผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมพัฒนาร่วมกับ สมศ. อาทิ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวัฒนธรรม ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นต้น

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มีประสบการณ์สูงด้านการศึกษา การวิจัย การวัดและประเมินผลการศึกษา และด้านศิลปะและวัฒนธรรม ร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อพิจารณากำหนดวิธีการประเมิน ประเด็นการพิจารณา และเงื่อนไขสำคัญของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อให้การประเมินคุณภาพภายนอกในแต่ละระดับการศึกษามีความเป็นระบบ มีความตรง และสอดคล้องกับสภาพจริงในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละระดับ

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่มีประสบการณ์และผลงานทางวิชาการจำนวนมากในแต่ละกลุ่มสาขา ร่วมประชุมเพื่อพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนในตัวบ่งชี้ที่มีความเฉพาะเจาะจง อาทิ การกำหนดน้ำหนักคะแนนผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์ในวารสารในระดับอุดมศึกษา

สถานศึกษา ในแต่ละระดับการศึกษาให้ความร่วมมือในการพัฒนา อาทิ การมอบหมายให้ผู้บริหารส่วนงาน ประกันคุณภาพเข้าร่วมประชุมกับ สมศ. เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน ตลอดจนให้ความร่วมมือในการลงพื้นที่นำร่องทดสอบระบบ

ประชาพิจารณ์ :

ครั้งที่ ๑ ในงานประชุมวิชาการนานาชาติ “การประกันคุณภาพการศึกษา” ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ระหว่าง วันที่ ๗-๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.หนองคาย

ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ ภาคใต้ จ.ตรัง

ครั้งที่ ๔ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๗ ภาคเหนือ จ.พะเยา

พร้อมทั้งตรวจเยี่ยมสถานศึกษา เพื่อรับฟังปัญหาและอุปสรรคสำหรับสถานศึกษาที่มีข้อจำกัดและขาดความพร้อม ระหว่างการลงพื้นที่จัดการประชุมประชาพิจารณ์ในภูมิภาคต่างๆ

รับฟังข้อเสนอแนะ เปิดโอกาสให้หน่วยงาน องค์กรต่างๆ พร้อมทั้งประชาชน ส่งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์มายัง สมศ. เพิ่มเติม ในช่องทางต่างๆ

สิ้นสุดการรับข้อเสนอแนะ: วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗

(ร่าง) ตัวบ่งชี้การประเมิน ระดับอุดมศึกษา

๑. ด้านคุณภาพศิษย์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑ ผู้เรียนเป็นคนดี

คำอธิบาย

ผู้เรียนดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า มีน้ำใจไมตรี มีจิตอาสา และมีการพัฒนาคุณธรรมด้านต่างๆ อาทิ วินัย สติสัมปชัญญะ กตัญญู เมตตา อดทน ซื่อสัตย์ ประหยัด ขยัน ไม่เห็นแก่ตัว ฯลฯ ผ่านการทำงาน ทำกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์

ทำงาน...เพื่อแบ่งเบาภาระครอบครัว

ทำกิจกรรมสถานศึกษา...เพื่อพัฒนาตนเอง

บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม...เพื่อปลูกฝังจิตอาสา

การประเมิน

ร้อยละของนิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด (ใน/นอกเวลา ใน/นอกที่ตั้ง ไทย/นานาชาติ การศึกษาทางไกล และ E-Learning เป็นต้น) ที่ทำงาน ทำกิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ (นอกหลักสูตร) ไม่น้อยกว่า ๘๐ ชั่วโมง/ปี/คน (๕ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะถูกลดลง ๑ คะแนน หากพบว่า

๑. มีนิสิต/นักศึกษากฎพิพากษาว่ามีความผิดในคดีต่างๆ เช่น ทะเลาะวิวาท ลักขโมย จี้ ปล้น ชิงทรัพย์ ข่มขืน ทำร้ายร่างกาย ฯลฯ หรือ

๒. มีนิสิต/นักศึกษาค้า และ/หรือเสพยาเสพติด

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร

คำอธิบาย

นิสิต/นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด โดยครอบคลุมอย่างน้อย ๕ ด้าน คือ ๑) คุณธรรมจริยธรรม ๒) ความรู้ ๓) ทักษะทางปัญญา ๔) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ๕) ทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้ง TQF ตามสาขาวิชาชีพ

การประเมิน

กรณีที่ ๑ มีนิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาตรี โท และเอก

๑. ร้อยละของนิสิต/นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายระดับบัณฑิตศึกษา (ปริญญาโท และ/หรือปริญญาเอก) ที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) โดยหน่วยงานที่ สมศ.รับรอง (๒ คะแนน)
๒. ร้อยละของนิสิต/นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายระดับปริญญาตรี ที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) โดยหน่วยงานที่ สมศ.รับรอง (๓ คะแนน)

กรณีที่ ๒ มีเฉพาะนิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาโท และเอก

๑. ร้อยละของนิสิต/นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายระดับปริญญาเอกที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) โดยหน่วยงานที่ สมศ.รับรอง (๒ คะแนน)
๒. ร้อยละของนิสิต/นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายระดับปริญญาโทที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) โดยหน่วยงานที่ สมศ.รับรอง (๓ คะแนน)

กรณีที่ ๓ มีเฉพาะนิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาตรีและโท

๑. ร้อยละของนิสิต/นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายระดับปริญญาโทที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) โดยหน่วยงานที่ สมศ.รับรอง (๒ คะแนน)
๒. ร้อยละของนิสิต/นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายระดับปริญญาตรี ที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) โดยหน่วยงานที่ สมศ.รับรอง (๓ คะแนน)

กรณีที่ ๔ มีเฉพาะนิสิต/นักศึกษาระดับเฉพาะปริญญาตรี

ร้อยละของนิสิต/นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายระดับปริญญาตรี ที่มีคุณลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) โดยหน่วยงานที่ สมศ.รับรอง (๕ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะถูกลดลง ๑ คะแนน หากพบว่า

๑. มีนิสิต/นักศึกษาปริญญาตรีสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐ ของจำนวนนิสิต/นักศึกษาแรกเข้า หรือ

๒. มีนิสิต/นักศึกษาปริญญาโทสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนนิสิต/นักศึกษาแรกเข้า หรือ
๓. มีนิสิต/นักศึกษาปริญญาเอกสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนนิสิต/นักศึกษาแรกเข้า

ฉบับร่าง ห้ามใช้อ้างอิง

ตัวบ่งชี้ที่ ๓ ผู้เรียนระดับบัณฑิตศึกษามีผลงานตีพิมพ์/เผยแพร่

คำอธิบาย

ผลงานของผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและ/หรือปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์และ/หรือเผยแพร่ในมิติต่างๆ

การประเมิน

กรณีที่ ๑ มีผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และเอก

๑. ระดับปริญญาเอก: ผลรวมถ่วงน้ำหนักของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ (๒ คะแนน)
๒. ระดับปริญญาโท: ผลรวมถ่วงน้ำหนักของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ (๓ คะแนน)

กรณีที่ ๒ มีผู้เรียนที่จะศึกษาเฉพาะระดับปริญญาโท

ผลรวมถ่วงน้ำหนักของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ (๕ คะแนน)

กรณีที่ ๓ มีผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาเฉพาะระดับปริญญาเอก

ผลรวมถ่วงน้ำหนักของงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ (๕ คะแนน)

กรณีที่ ๔ มีผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาเฉพาะระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญา

ใช้มาตรการเทียบเคียงตามเกณฑ์ที่กำหนดโดยจะประกาศให้ทราบต่อไป

หมายเหตุ

๑. กรณีงานสร้างสรรค์ที่มีการเผยแพร่และงานสร้างสรรค์นั้นมีการตีพิมพ์ในลักษณะงานวิจัยด้วย ให้นำเฉพาะงานใดงานหนึ่งเท่านั้น (ไม่นับซ้ำ)
๒. กรณีการตีพิมพ์งานวิจัย และ/หรือเผยแพร่งานสร้างสรรค์ชิ้นเดียวกันหลายครั้ง ให้นำครั้งเดียว

เงื่อนไข: คะแนนในตัวบ่งชี้นี้จะได้ ๐ คะแนน หากพบว่า

๑. อัตราร่วมอาจารย์ต่อนักศึกษาปริญญาโท/เอก ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของสกอ.หรือต้นสังกัด หรือ
๒. อัตราร่วมอาจารย์คณาจารย์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของ สกอ.หรือต้นสังกัด หรือ
๓. อัตราร่วมอาจารย์คณาจารย์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของ สกอ.หรือต้นสังกัด

ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ศิษย์เก่าทำประโยชน์ให้สถาบัน

คำอธิบาย

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โท เอก ให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณา

๑. มีความร่วมมือจากศิษย์เก่าอย่างน้อย ร้อยละ ๕ ในกิจกรรมพัฒนานิสิต/นักศึกษา อย่างต่อเนื่องทุกปี
๒. มีความร่วมมือจากศิษย์เก่าอย่างน้อย ร้อยละ ๕ ในกิจกรรมพัฒนาวิชาการ และ/หรืองานวิจัย อย่างต่อเนื่องทุกปี
๓. มีสมาคม ชมรมศิษย์เก่าหรือการรวมตัวในรูปแบบต่างๆ โดยมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทุกปี
๔. มีกองทุนศิษย์เก่า เพื่อสนับสนุนนิสิต/นักศึกษา
๕. มีศิษย์เก่าที่ได้รับการยกย่องเชิดชูระดับชาติ/นานาชาติ

การประเมิน

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา (๕ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะถูกลดลง ๑ คะแนน

หากพบว่าไม่มีฐานข้อมูลศิษย์เก่าที่เป็นระบบ

๒. คุณลักษณะของอาจารย์

ตัวบ่งชี้ที่ ๕ อาจารย์มีความรู้ความสามารถ

คำอธิบาย

อาจารย์มีระดับความรู้และความเชี่ยวชาญทางวิชาการในสาขาวิชาที่สอนเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

การประเมิน

คะแนนถ่วงน้ำหนักวุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ประจำต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด เทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดย ๘ คะแนนมีค่าเทียบเท่ากับ ๕

หมายเหตุ

๑. ปริณญาเกิตติมศักดิ์ ไม่นับ
๒. ตำแหน่งวิชาการ (ผศ. รศ. ศ.) นับเฉพาะตามพรบ.อุดมศึกษา
๓. ตำแหน่ง (ผศ. รศ. ศ.) จากต่างประเทศ ต้องได้รับการรับรองจากสภามหาวิทยาลัยและต้นสังกัด
๔. วุฒิปริญญาเอกนับเฉพาะที่ กพ.รับรอง
๕. ปริญาสูงสุดในสายวิชาชีพ ให้เทียบโดยใช้เกณฑ์ของ สกอ. และ/หรือ กพ.

เงื่อนไข: คะแนนในตัวบ่งชี้นี้จะได้ ๐ คะแนน

หากพบว่ามื่ออาจารย์ประจำวุฒิปริญญาตรีมากกว่าร้อยละ ๑๐

ตัวบ่งชี้ที่ ๖ อาจารย์มีผลงานตีพิมพ์/เผยแพร่

คำอธิบาย

ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับสากล หรือผลงานสร้างสรรค์ที่ผ่านการประเมิน Peer Review มีคุณภาพและมีการเผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

การประเมิน

คะแนนถ่วงน้ำหนักคุณภาพของผลงานวิชาการที่เผยแพร่ต่ออาจารย์ประจำทั้งหมด (๕ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนในตัวบ่งชี้นี้จะได้ ๐ คะแนน

หากพบว่า มีอาจารย์คัดลอกผลงานเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการแต่ละคณะ/มหาวิทยาลัยมิได้ดำเนินการลงโทษ

ฉบับร่าง ห้ามใช้จริง

ตัวบ่งชี้ที่ ๗ อาจารย์มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์

คำอธิบาย

อาจารย์มีผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยมีหลักฐานแสดงว่าได้มีการนำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์หรือข้อเสนอแนะที่ระบุไว้ในรายงานวิจัย หรือโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะหรือสภามหาวิทยาลัย

การประเมิน

๑. ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีผลงานวิจัย/สร้างสรรค์ ที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ (๒ คะแนน)
๒. ผลรวมค่าถ่วงน้ำหนักของจำนวนงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ ทุกกลุ่มสาขาวิชา (๓ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนในตัวบ่งชี้นี้จะได้ ๐ คะแนน

หากพบว่าไม่มีอาจารย์ประจำละเมิดลิขสิทธิ์/สิทธิบัตรแต่คณะ/มหาวิทยาลัยมิได้ดำเนินการลงโทษ

ฉบับร่าง งานประจำ

ตัวบ่งชี้ที่ ๘ อาจารย์ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์

คำอธิบาย

อาจารย์ประจำที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์ เช่น ศึกษาบางวิชา/ประชุมวิชาการ/อบรม/ศึกษาดูงาน/นำเสนอผลงานวิชาการและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

การประเมิน

ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ศึกษา/ประชุมวิชาการ/อบรม/ศึกษาดูงาน/นำเสนอผลงาน อย่างน้อย ๔๐ ชั่วโมง/คน/ปี และมีการนำความรู้มาขยายผล (๕ คะแนน)

หมายเหตุ วิธีการนับ ให้นับจำนวนชั่วโมงศึกษา/ประชุม/อบรม/ดูงาน และดูผลการนำความรู้มาใช้ประโยชน์

เงื่อนไข: คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะถูกลดลง ๑ คะแนน

หากพบว่าไม่มีอาจารย์ละทิ้งการสอน

ฉบับร่าง ให้นำมาใช้ก่อน

๓. ด้านการบริหารและธรรมาภิบาลของสถาบันศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๙ การดำเนินงานของสภาสถาบัน/คณะกรรมการประจำคณะ

คำอธิบาย

คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย/ คณะกรรมการประจำคณะ มีผลการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติของสถาบันโดยมุ่งเน้นการกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานของอธิการบดี/คณบดี โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

สภาสถาบัน

ประเด็นพิจารณา

๑. มีสำนักงานสภาฯ หรือหน่วยงาน ฐานข้อมูลและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นการเฉพาะ และมีคณะอนุกรรมการของสภาฯ ครอบคลุมตามกฎหมายกำหนด
๒. มีการกำหนดนโยบายของมหาวิทยาลัยที่เหมาะสม ทันสมัย ปฏิบัติได้
๓. มีการกำกับ ติดตาม สนับสนุนอธิการบดีในการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด
๔. มีการบริหารจัดการที่ดี มีการกำหนดจรรยาบรรณและมีคู่มือการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีการให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของกรรมการสภาฯ
๕. มีผลการประเมินรายปีโดยคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวน ๕ คนที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาฯ

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

๒.๑ รายงานประจำปี (๑ คะแนน)

๒.๒ ผลการประเมินโดยคณะกรรมการที่สภาแต่งตั้ง (๑ คะแนน)

๒.๓ การสัมภาษณ์: (๑ คะแนน)

๑) นายกสภา

๒) ผู้แทนกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ

๓) ผู้แทนองค์กร และ/หรือผู้ใช้บัณฑิต เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนหอการค้าจังหวัด ผู้แทนอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ฯลฯ

คณะกรรมการประจำคณะ

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประจำคณะ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน ๓-๕ คน ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยอธิการบดี

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

การสัมภาษณ์

๑) หัวหน้าภาควิชา

๒) ผู้แทนกรรมการประจำคณะ

๓) อาจารย์ บุคลากร นิสิต/นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต

เงื่อนไข: คะแนนในตัวบ่งชี้นี้จะได้ ๐ คะแนน หากพบว่า

๑. มีการเปิดรับนักศึกษา ก่อนหลักสูตรได้รับกฤษฎีกา (รับทราบ) จากต้นสังกัด หรือ

๒. มีการให้ปริญญาบัตรที่ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของสถานศึกษาและต้นสังกัด

ฉบับร่าง งานไม่เสร็จ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๐ การดำเนินงานของอธิการบดี /คณบดี

คำอธิบาย

อธิการบดี /คณบดี มีผลการดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนดโดยสภาสถาบันการศึกษา/คณะกรรมการประจำคณะเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบตรวจสอบการทำงานตามภารกิจ ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

การประเมิน

อธิการบดี

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ โดยสภาสถาบัน

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

๒.๑ สัมภาษณ์อธิการบดี (๑ คะแนน)

๒.๒ ภาพรวมผลการประเมินภายนอก (รอบสี่) ของทุกคณะ/หน่วยงานที่ให้ปริญญา (๒ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนในตัวบ่งชี้นี้จะได้ ๐ คะแนน หากพบว่า

๑. มีการจัดการศึกษานอกที่ตั้ง โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน และไม่ผ่านการอนุมัติจากต้นสังกัด หรือ
๒. มีผลการจัดการศึกษานอกที่ตั้งที่ไม่ผ่านการรับรองจาก สกอ.และ/หรือ สมศ.

คณบดี

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

๑.๑ ผลการประเมินการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ โดยอธิการบดี หรือคณะกรรมการที่สภาแต่งตั้ง (๑ คะแนน)

๑.๒ รายงานประจำปีของคณะ (๑ คะแนน)

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

๒.๑ มีสัดส่วนอาจารย์: นิสิต/นักศึกษา ตามเกณฑ์ ISCED หรือตามเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด (๑ คะแนน)

๒.๒ มีการสัมภาษณ์คณบดี เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดี เช่น มีการประชุมคณะกรรมการประจำคณะ อย่างน้อย ๔ ครั้งต่อปีการศึกษา มีการประกาศผลการเรียนรายวิชาทุกวิชาภายในภาคการศึกษานั้น ไม่มีการรับนักศึกษาก่อนหลักสูตรได้รับการเห็นชอบจากต้นสังกัดและไม่มีประเด็นของอาจารย์และนักศึกษาที่ค้างการพิจารณาตัดสินเกิน ๑ ปี เป็นต้น (๒ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนในตัวเองขั้นนี้จะได้ ๐ คะแนน หากพบว่า

๑. มีการจัดการศึกษาออกที่ตั้ง โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน และไม่ผ่านการอนุมัติจากต้นสังกัด หรือ
๒. มีผลการจัดการศึกษาออกที่ตั้งที่ไม่ผ่านการรับรองจาก สกอ.และ/หรือ สมศ.

ฉบับร่าง ห้ามใช้อ้างอิง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๑ การบริหารความเสี่ยง

คำอธิบาย

อธิการบดี/คณบดี มีกระบวนการดำเนินงานต่างๆ ในการหาสาเหตุ ประเมินสถานการณ์ จัดลำดับความสำคัญความเสี่ยง และติดตามเฝ้าระวังเพื่อลดสาเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ด้านชีวิต ทรัพย์สิน สิ่งแวดล้อม และภัยสังคมให้อยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้

ประเด็นพิจารณา

๑. มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
๒. มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จที่เหมาะสม
๓. มีแนวทางและกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน รวดเร็ว และต่อเนื่อง
๔. มีการตรวจสอบและปรับแก้ หากไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด
๕. มีการประเมินผลและรายงานต่อสภาสถาบัน เพื่อพิจารณาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

สถานศึกษานำเสนอหลักฐานที่แสดงถึงผลสำเร็จของการบริหารความเสี่ยง ประกอบการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

เงื่อนไข: คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะถูกลดลง ๑ คะแนน

หากพบว่ามีเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น โดยประเด็นดังกล่าวมิได้อยู่ในผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒ การพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน

คำอธิบาย

มหาวิทยาลัย/คณะ มีบุคลากรประจำสายสนับสนุนที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์ เช่น ประชุมวิชาการ/อบรม/ศึกษาบางวิชา/ดูงาน/นำเสนอผลงานวิชาการและงานวิจัย ทั้งในและต่างประเทศ

การประเมิน

ร้อยละของบุคลากรประจำสายสนับสนุนที่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์ อย่างน้อย ๔๐ ชั่วโมง/คน/ปี (๕ คะแนน)

เงื่อนไข: -

ฉบับร่าง ห้ามใช้อ้างอิง

๔. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน/สังคม

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๓ การบริการวิชาการที่ส่งผลต่อสถานศึกษา

คำอธิบาย

มหาวิทยาลัย/คณะ มีการนำความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาการตามความเชี่ยวชาญ (เอกลักษณะ) ไปพัฒนา เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง และนำประสบการณ์มาพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนต่อยอดงานวิจัย จนเป็นตำรา วิชาและ/หรือหลักสูตร

ประเด็นพิจารณา

๑. มีเหตุผลในการกำหนดแผนงานการนำความรู้และประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียน
๒. มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จที่เหมาะสม
๓. มีกระบวนการและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง
๔. มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม
๕. มีวิชา ตำรา และ/หรือหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาจากการบริการวิชาการ (โดยระบุค่าร้อยละ)

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

๒.๑ มีผลการวิเคราะห์ความสำเร็จในการบริการวิชาการ (๑ คะแนน)

๒.๒ มีการเผยแพร่และขยายผลในสถานศึกษาอื่น (๑ คะแนน)

๒.๓ มีตำรา วิชา และ/หรือหลักสูตรใหม่ (๑ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะถูกลดลง ๑ คะแนน

หากพบว่ามีโครงการที่ส่งผลกระทบต่ออนิสิต/นักศึกษา อาจารย์ บุคลากร และสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๔ การบริการวิชาการที่ส่งผลต่อชุมชน/สังคม

คำอธิบาย

สถานศึกษาสนับสนุนให้อาจารย์นำความรู้ประสบการณ์ตามความเชี่ยวชาญไปบริการวิชาการแก่ชุมชน/สังคมภายนอก เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ เกิดการถ่ายทอดความรู้ระหว่างสถานศึกษากับสังคม (สถานประกอบการ องค์กรต่างๆ ชุมชน) ได้ตามศักยภาพของตน

ประเด็นพิจารณา

๑. มีเหตุผลในการกำหนดแผนงานการนำความรู้และประสบการณ์เพื่อประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม
๒. มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จที่เหมาะสม
๓. มีกระบวนการและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง
๔. มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม
๕. มีผลประเมินความพึงพอใจของชุมชน/สังคมต่อสถานศึกษา (โดยระบุค่าร้อยละ)

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

๒.๑ มีโครงการที่เป็น Best Practice อย่างน้อย ๑ โครงการ (๑ คะแนน)

๒.๒ มีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ ปี (๑ คะแนน)

๒.๓ มีความยั่งยืนสามารถดำเนินการได้โดยไม่ใช้งบประมาณสถานศึกษา (๑ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้จะถูกกลดลง ๑ คะแนน

หากพบว่ามีโครงการที่ส่งผลกระทบทางลบต่อบุคคลและชุมชน/สังคม

๕. ดัชนีชี้วัดที่บ่งชี้ถึงศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๕ การส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรม

คำอธิบาย

ความดีความงาม ในมิติศิลปะและวัฒนธรรม มีลักษณะเฉพาะคงอยู่สืบทอดและปรับเปลี่ยนไปตามกระแสสังคม ก่อให้เกิดการดำรงชีวิตอย่างมีพลวัต คนในสังคมอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นที่พึ่งของสังคม จำเป็นต้องรู้ทันอย่างมีปัญญา มีความเชื่อมั่นสามารถเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม การส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจหลักของสถาบันที่จะต้องดำเนินการในทางที่ถูกต้องสมควร มิใช่ปล่อยให้ตกมกระแสสังคม

ประเด็นพิจารณา

๑. ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภายใน และ/หรือภายนอก
๒. มีหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบดูแล
๓. มีแผนงานเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่องสมถะเสมอ
๔. มีการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด
๕. มีผลการประเมินที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในสถาบัน

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

๒.๑ มีการจัดพื้นที่เพื่อการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนศิลปะและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง (๑ คะแนน)

๒.๒ ผู้เรียนและบุคลากรเกิดการมีส่วนร่วม (๑ คะแนน)

๒.๓ ได้รับการยอมรับ/ยกย่องระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ (๑ คะแนน)

เงื่อนไข: -

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๖ การพัฒนาสุนทรียภาพ

คำอธิบาย

ความรู้สึกถึงคุณค่าทางความงามเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของความเป็นมนุษย์ จำต้องได้รับการเรียนรู้ ปลูกฝัง พัฒนา เพื่อให้เกิดการซึมซับสู่สำนึกแห่งตน ก่อให้เกิดทักษะทางอารมณ์ต่อสิ่งที่ได้เห็นได้สัมผัสที่งดงาม และมีคุณค่าทางศิลปะ ทั้งที่มีอยู่ปัจจุบันและที่เป็นมรดกสืบทอดของแผ่นดินอันทรงคุณค่าความเป็นไทย เกิดสติรู้คิดในการเลือกรับปรับใช้วิถีสากลสู่วิถีไทยอย่างเหมาะสมภาคภูมิ สามารถพัฒนาสู่ความสุนทรีย์มีรสนิยม เกิดทัศนคติที่ดีต่อคุณค่าวิถีความงามของไทย

ศิลปะคือความงาม   ความงามที่สุนทรีย์
วัฒนธรรมคือความดี   ความดีที่นิยม

ประเภทโครงการ

๑. โครงการพัฒนาผู้เรียน และบุคลากร เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อสู่วิถีชีวิตความมีสุนทรีย์ และวัฒนธรรมที่งดงาม
๒. โครงการพัฒนาสถานศึกษา ทั้งทางกายภาพ และวิถีการอยู่ร่วมในวัฒนธรรมสังคม เพื่อเกิดจิตสำนึกต่อสถาบันในฐานะสถานศึกษาของประเทศที่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม
๓. โครงการพัฒนาสังคมชุมชนเป็นโครงการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมก่อให้เกิดความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ที่เกิดจากความเห็นใจพร้อมที่จะร่วมคิดร่วมสร้างเพื่อชุมชนให้เกิดคุณค่า ภาคภูมิ อารมณ์ วัฒนธรรม วิถีวัฒนธรรม และลักษณะเฉพาะของชุมชน

ประเด็นพิจารณา

๑. มีการดำเนินนโยบาย/แผนพัฒนา เกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมที่เหมาะสม ทันสมัย และสามารถปฏิบัติได้
๒. มีการดำเนินงานตามโครงการ (ทุกประเภท อย่างน้อยประเภทละ ๑ โครงการต่อปี) ที่เกิดจากการสำรวจความคิดเห็นความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน
๓. มีการกำหนดตัวบ่งชี้ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในกรอบความดี ความงาม โดยมีผลการประเมินสะท้อนการเปลี่ยนแปลงที่พัฒนาขึ้น ทั้งต่อบุคคล สถาบัน และชุมชน
๔. มีการปรับปรุงและดำเนินโครงการให้เหมาะสมกับสภาพสังคมอย่างต่อเนื่อง
๕. มีแผนพัฒนาสู่นาคต หรือโครงการเชิงอนาคต ที่ได้รับความเห็นชอบจากสถาบัน

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ

- ๒.๑ เป็นระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อการใช้งาน (๑ คะแนน)
- ๒.๒ สอดคล้องกับธรรมชาติเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๑ คะแนน)
- ๒.๓ สะอาด สุขลักษณะ สวยงามอย่างมีรสนิยม (๑ คะแนน)

เงื่อนไข: คะแนนที่ได้ในตัวบ่งชี้นี้จะถูกลดลง ๑ คะแนน

หากพบว่ามี การดำเนินการเฉพาะกิจเพื่อรองรับการประเมินภายนอกเท่านั้น

ฉบับร่าง ห้ามใช้อ้างอิง

๖. ดัชนีอัตลักษณ์/เอกลักษณ์

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๗ อัตลักษณ์ผู้เรียน

คำอธิบาย

นิสิต/นักศึกษา มีคุณลักษณะที่เกิดขึ้นตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณา

๑. มีเหตุผลในการกำหนดอัตลักษณ์ของผู้เรียนที่เหมาะสมและปฏิบัติได้
๒. มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จที่เหมาะสม
๓. มีกระบวนการและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง
๔. มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม
๕. มีการประเมินผลผู้เรียนที่ปรากฏอัตลักษณ์ (โดยระบุร่องรอย)

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)
ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา
๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)
ผู้ประเมินสุ่มตรวจอัตลักษณ์ผู้เรียน โดยมีจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด

เงื่อนไข:-

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๘ เอกลักษณ์สถานศึกษา

คำอธิบาย

มหาวิทยาลัย/คณะมีลักษณะเฉพาะที่สะท้อนความโดดเด่น/ความชำนาญ/ความเชี่ยวชาญ ตามพันธกิจ/วัตถุประสงค์และบริบทของสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณา

๑. มีเหตุผลในการกำหนดเอกลักษณ์สถานศึกษาที่เหมาะสมและปฏิบัติได้
๒. มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จที่เหมาะสม
๓. มีกระบวนการและกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและต่อเนื่อง
๔. มีกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม
๕. มีการประเมินผล และนำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนา

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

๒.๑ เป็นแหล่งเรียนรู้ในการศึกษาดูงาน (๑ คะแนน)

๒.๒ มีการยอมรับ/การยกย่องในมิติต่างๆ (๑ คะแนน)

๒.๓ มีความเป็น “ต้นแบบ” วิธีดำเนินการสู่ความสำเร็จ และมีการถ่ายทอดความรู้ด้าน
กระบวนการสู่สถานศึกษาอื่น (๑ คะแนน)

เงื่อนไข:

๗. ดัชนีมาตรการส่งเสริม

ตัวบ่งชี้ที่ ๑๙ มาตรการส่งเสริม (ภายในสถานศึกษา)

คำอธิบาย

มหาวิทยาลัย/คณะมีการเตรียมนิสิต/นักศึกษาและอาจารย์ให้ทันสมัย ทันโลก และมีความพร้อมสู่สากล

ประเด็นพิจารณา

๑. มีการกำหนดระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
๒. มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จที่เหมาะสม (ไม่ต่ำกว่าระดับ B1 ตามมาตรฐาน CEFR หรือเทียบเท่า)
๓. มีแนวปฏิบัติและกระบวนการที่ชัดเจนและต่อเนื่อง
๔. มีกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ และมาตรการจูงใจ
๕. มีการประเมินผลความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนและอาจารย์ (โดยระบุเป็นคำร้อยละ)

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)
ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา
๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)
  - ๒.๑ ร้อยละของผู้เรียนที่สื่อสารภาษาอังกฤษได้ (๑ คะแนน)
  - ๒.๒ ร้อยละของอาจารย์/ผู้บริหารที่สื่อสารภาษาอังกฤษได้ (๑ คะแนน)
  - ๒.๓ ร้อยละของผู้เรียนและ/หรือ อาจารย์ต่างชาติ และ/หรือโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ (๑ คะแนน)

เงื่อนไข:-

ตัวบ่งชี้ที่ ๒๐ มาตรการส่งเสริม (ภายนอกสถานศึกษา)

คำอธิบาย

มหาวิทยาลัย/คณะมีการดำเนินงานในการช่วยเหลือชุมชน สังคม รอบสถานศึกษา เช่น การชี้แนะ ป้องกัน และ/หรือแก้ปัญหาสังคม ที่สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ สภาพเศรษฐกิจ ชุมชน สังคม และจังหวัด

ประเด็นพิจารณา

๑. มีเหตุผลในการกำหนดความร่วมมือ และ/หรือช่วยเหลือชุมชน สังคม รอบสถานศึกษา
๒. มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จที่เหมาะสม
๓. มีแนวปฏิบัติและกระบวนการที่ชัดเจนและต่อเนื่อง
๔. มีกลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ และสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง
๕. มีผลการประเมินความพึงพอใจของชุมชนต่อสถานศึกษา (โดยระบุค่าร้อยละ)

การประเมิน

๑. เอกสาร: (๒ คะแนน)

ผลการดำเนินงานตามประเด็นพิจารณา

๒. หลักฐานเชิงประจักษ์: (๓ คะแนน)

๒.๑ ผลการช่วยเหลือ/ความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นในการพัฒนาวิชาการ (๑ คะแนน)

๒.๒ ผลความร่วมมือกับท้องถิ่น/ชุมชน/สังคม/จังหวัด ในการป้องกัน แก้ปัญหา และ/หรือการพัฒนาตามบริบทของพื้นที่ (๑ คะแนน)

๒.๓ ระดับการยอมรับ/ยกย่อง (๑ คะแนน)

เงื่อนไข: -